

ת"פ (ירושלים) 19827-04-21 - מדינת ישראל נ' אליהו מנגיסטו

ת"פ (ירושלים) 19827-04-21 - מדינת ישראל נ' אליהו מנגיסטו ושלום ירושלים

ת"פ (ירושלים) 19827-04-21

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

אליהו מנגיסטו

ציון אזולאי

ע"י ב"כ עוה"ד אביחי חג'בי

אריאל יעקב ממ

בית משפט השלום בירושלים

[20.12.2024]

כבוד השופט ארנון איתן

גזר דין בעניין נאשם 2 (ללא הרשעה)

כתב האישום:

1. הנאשם הורשע ע"פ הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן המייחס לו עבירה של התנגדות למעצר לפי סעיף 47(א) לפקודת סדר דין פלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש] תשכ"ט-1969, ועבירה של הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
2. הוסכם, כי הנאשם יופנה לקבלת תסקיר מבחן כאשר הטעון לעונש יהיה חופשי לרבות בסוגיית ההרשעה.
3. על פי עובדות כתב האישום ביום 11.3.20, ליל חג פורים, עמדו הנאשמים וצעירים נוספים (להלן: "צעירים") בסמוך לשעה 00:30, ליד תחנת אוטובוס ברחוב יצחק ניסים בירושלים (להלן: "תחנת האוטובוס") ושתו משקאות אלכוהוליים.
4. במקום עברה נידת משטרה ובה שלושה מתנדבים לבושים מדי משטרה (להלן: "המתנדבים"). המתנדבים ניגשו לנאשמים ולצעירים לאחר ששמעו אותם צועקים ומרעישים וביקשו מהם להזדהות ולשפוך את המשקאות האלכוהוליים שהחזיקו.
5. הנאשמים והצעירים סירבו, החלו להתלהם ולקלל את המתנדבים ובמקום התפתחה מהומה רועשת. במהלך המהומה ברח נאשם 1 לכיוון רחוב בר לביא כשהוא נוהג על קטנוע.
6. אחד הצעירים ניגש למתנדב עידן אבבה ואיים עליו באומרו "אני מכיר אותך ויודע איפה אתה גר" ונתן לו אגרוף באוזן שמאל.
7. משראו המתנדבים כי אינם מסוגלים לטפל באירוע בכוחות עצמם, הזעיקו כוחות תגבור למקום. תוך זמן קצר הגיעו למקום שלושה שוטרים נוספים (להלן: "השוטרים") שהחלו לחפש אחר נאשם 1. השוטרים הצליחו לאתרו בקרבת מקום וביקשו ממנו להזדהות. משסירב, הודיעו לו כי הוא מעוכב לתחנת המשטרה לצורך זיהוי.

8. נאשם 1 התלווה תחילה לשוטרים עד שלפתע ברח מהם בשנית. לאחר מרדף קצר נתפס, והשוטרים הודיעו לו כי הוא עצור, אחזו בו והחלו להובילו לניידת.
9. משלב זה החלו הנאשמים והצעירים להתפרע, לקלל, לצעוק, לאיים ולהשליך חפצים על השוטרים, על מנת להכשילם בביצוע תפקידם ולסכל את מעצרו של נאשם 1 (להלן: "ההתפרעות").
10. אנשים נוספים התאספו במקום וכוחות משטרה נוספים הוזעקו לסייע על מנת להתגבר על אלימות הנאשמים.
11. במהלך ההתפרעות ניסו הנאשם ואדם נוסף, וכן הצעירים לחסום את דרכם של השוטרים אל הניידת, וניסו למנוע באלימות את מעצרו של נאשם 1. במהלך האירוע ניסו כמה מהנאשמים לברוח מהשוטרים, ולעלות על אוטובוס "קווי לילה" של אגד שעבר במקום, תוך שהם גורמים לו נזק.
12. בנוסף למתואר לעיל, הנאשם הניף ידיו ורגליו, ובתוך כך הכה את השוטר ברק סער בחוזקה בעורפו. לאחר מכן עלה למפלס גבוה מהכביש וזרק ממנו חפצים לעבר השוטרים. לבסוף ברח לבית משפחת ממן, שם נתפס.
13. בתום מאבק אלים, במהלכו השתמשו השוטרים בגז פלפל נעצרו הנאשמים והצעירים והובאו לתחנת משטרת עוז.
14. כתוצאה מאלימות הנאשמים נפצעו מספר שוטרים ונגרם נזק לניידות משטרה. השוטר עומר כהן נזקק לטיפול רפואי לשיכוך כאבים.
- תמצית טיעוני הצדדים לעונש
15. בטיעוניה לעונש הפנתה המאשימה לנסיבות האירוע כעולה מכתב האישום וכן לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם במעשיו. לדבריה, מדובר בסיטואציה מתמשכת של ריבוי מעשים פליליים, אי ניצול תחנות יציאה, ותעוזה עבריינית. לדעתה, מתחם העונש ההולם נע בין 2 חודשי עבודות שירות ועד 6 חודשי מאסר בפועל, בצירוף קנס. המאשימה הפנתה לפסיקה תומכת. מבחינת מיקום הנאשם במתחם ציינה, כי הנאשם נטל אחריות, אך לא מלאה, חסך זמן שיפוטי, הוא נעדר רישום פלילי, וכן חלף זמן רב מאז ביצוע העבירות. יחד עם זאת הדגישה, כי ישנה חשיבות גדולה לשיקולי הרתעה במקרה זה: הן אישיים והן ציבוריים. לאור האמור, ביקשה המאשימה לקבוע את עונשו של הנאשם בשליש התחתון של המתחם, לו עתרה. באשר לסוגיית ההרשעה הפנתה ה לתסקיר שירות המבחן לפיה ההמלצה בעניין זה קצרה והאמירה בה כי הנאשם סיים קורס ומתכוון לעסוק בתחום הנדל"ן אינה מספקת. גם בהתייחסותה למסמך שהוצג על ידי הסנגור, ואשר הוגש לרשות המקרקעין ציינה, כי המדובר בהחלטה שבשיקול דעת, ובכל מקרה נוכח סוג העבירות אותן ביצע הנאשם, אין אפשרות להימנע מהרשעה במקרה זה.
16. הסנגור ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן במלואה. על פיו, הנאשם ערער על החלטת משרד המשפטים בבקשתו לקבל אישור לעסוק בתיווך וערעורו נדחה. הסנגור ביקש מבית המשפט למקד את העונש הראוי בהתאם לחלקו של הנאשם בכתב האישום המתוקן, ולא להחיל את הענישה על האירוע בכללותו. לדעתו, המתחם נע בין מאסר על תנאי לתקופה קצרה ועד עבודות שירות, ועונשו של הנאשם צריך להימצא ברף הענישה התחתון.

17. הסנגור הפנה לחלוף הזמן מעת ביצוע המעשה, העדר רישום, וכן ובעיקר תוכנו של תסקיר שרות המבחן בו צוין, כי המדובר באדם נורמטיבי שביצוע העבירות אינו מאפיין אותו. לעניין ביטול ההרשעה הפנה הסנגור להמלצת שרות המבחן ופסיקה רלוונטית בנושא. על פיו, הענישה לעולם אינדיבידואלית ואין זה התיק בו יש להטיל על כתפיו של נאשם רטוריקה שונה, כפי שביקשה המאשימה, נוכח המצב השורר במדינה כעת: קיומן של הפגנות, ולעיתים אף פגיעה בשוטרים.
18. הנאשם מסר שכיום הוא בעל עסק בתחום ניקיון מבנים, בניינים ומשרדים וכי הוא מעוניין לקבל אישור ממשרד התמ"ת להעסקת עובדים, אך כפי שנמסר לו, ככל ויורשע קיים יהיה קושי בקבלת אישור זה.
- דיון
19. הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם במקרה זה הינם הגנה על שלטון החוק וכיבוד וציות לגורמי אכיפת החוק.
20. השאלה העיקרית הטעונה הכרעה לטעמי במקרה דנן, הינה האם ישנו מקום להורות על ביטול ההרשעה. סוגיית אי ההרשעה מעוגנת בסעיף 192 א לחסד"פ, וכן בסעיף 71 א(ב) לחוק העונשין ובסעיף (2) לפקודת המבחן אשר בכולם הוסמך בית המשפט ליתן צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, תוך הימנעות מהרשעה. בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל פ"ד, נב(3) 337 (21.8.97) (להלן: "פס"ד כתב") נקבע כי משהוכח ביצועה של עבירה, יש להרשיע את הנאשם, זולת מקרים יוצאי דופן בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה.
- עוד נקבע בפס"ד כתב כי מטרת השימוש בכלי זה היא שיקומית, והיא תובא במכלול השיקולים לפטור את הנאשם מהרשעה.
21. בפסה"ד נקבע כי ייעשה שימוש באי ההרשעה כאשר יתקיימו שני תנאים אלו במצטבר:
- א. הרשעה תוביל לפגיעה חמורה בשיקום הנאשם.
- ב. סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים שפורטו בפסה"ד.
22. עם זאת, בפסיקה מאוחרת נקבע שאי הרשעתו של נאשם, שאשמתו הוכחה, היא חריג לכלל שכן יש בה ממד של פגיעה בעקרון השוויון בפני הדין. לפיכך נקבע שבתי המשפט מצווים לעשות שימוש מושכל וזהיר בסמכות שניתנה להם על פי סעיף 71 א(ב) לחוק העונשין ולהימנע מהרשעת נאשם רק במקרים חריגים בהם מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, וזאת בכדי למנוע פגיעה מהותית בעקרון השוויון בפני החוק ובשיקולי ענישה אחרים. ראו בהרחבה: ע"פ 1082/06 מיכאל שוראקי נ' מדינת ישראל [נבו] (20.6.06); וכן השוו אודות השימוש החריג בסעיף אי ההרשעה: רע"פ 1666/05 יאיר סטבסקי נ' מדינת ישראל [נבו] (24.03.05); ע"פ 1042/03 מצרפס שותפות מוגבלת בע"מ (1974) נ' מדינת ישראל, נח(1) 721 (2003).

23. בע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נד(3), 685, (17.8.00) נקבע: "משמתבקש בית המשפט לשקול אימתי יחיל את הכלל המדבר בחובת הרשעה ומתי יחיל את החריג בדבר הימנעות מהרשעה, נדרש איזון שיקולים המעמיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם... במאזן השיקולים האמור גובר בדרך כלל השיקול הציבורי ורק נסיבות מיוחדות, חריגות ויוצאות דופן ביותר תצדקנה סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך הרשעת העברין, וזאת, לרוב, כאשר עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין הנזק הצפוי מההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה והנזק הצפוי לעברין מההרשעה". (ראו: ע"פ 6961/17 אבו אלקיעאן נגד מדינת ישראל [פורסם בנבו] (7.3.18)).

24. לצורך הכרעה במקרה שבפנינו, יש להביא בחשבון את הנתונים הבאים:

א. הנאשם הינו בחור צעיר כבן 24, נעדר הרשעות קודמות. הנאשם נטל אחריות על מעשיו בבית המשפט. בשרות המבחן ציין הנאשם, כי מאחר והיה חג פורים והוא צרך אלכוהול, הוא אינו זוכר את פרטי האירוע, אך בעת שראה את חברו נעצר יצא להגנתו וביקש לסייע לו.

ב. במועד ביצוע העבירות היה הנאשם כבן 20 "בגיר צעיר". מאז ביצוע העבירות חלפו כמעט 4 שנים, במהלכם לא נפתחו כנגדו תיקים נוספים. בהתאם לפסיקה המנחה ישנו מקום להתחשב בגילו הצעיר של נאשם בעת גזירת עונשו, ולכך חשיבות בכל הנוגע להמלצת שרות המבחן בסוגיה זו של הרשעה.

ג. מבלי להקל ראש בחומרת האירוע, חלקו של הנאשם קטן מיתר המעורבים, והוא אף הורשע בעבירות שחומרתן ברף נמוך של מעשה, והן אינן כוללות עבירות אלימות כנגד שוטרים, אלא התנהגות פרועה שעיקרה סביב צריכת אלכוהול. כאמור, הנאשם ביצע מעשים אלו בהיותו כבן 20, והוא מצוי כעת בשלב בו הוא מעצב את חייו הבוגרים. הנאשם פתח עסק לניקיון מבנים, והוא מעוניין להעסיק עובדים ולהתקשר מול עסקים גדולים.

ד. תוכנו של תסקיר המבחן הינו חיובי בעיקרו. הנאשם ביטא חרטה על המעשים, ושירות המבחן התרשם כי הנאשם בעל מערכת ערכים נורמטיביים כאשר ביצע העבירות איננו מאפיין את התנהלותו. הנאשם הפיק לקחים ממעורבותו בהליכים המשפטיים המנוהלים נגדו, ולראייה מאז לא נפתחו כנגדו תיקים חדשים.

ה. בנוסף, בהתאם למבחנים שנקבעו בפסיקה ניתן לטעמי לקבוע כי ניתן לסיים את ההליך באי-הרשעה. מבחינת האינטרס הציבורי, הרי שאין המדובר ברף חומרה של עבירות אשר יש בהן כדי למנוע אפשרות לסיום ההליך באי-הרשעה, ועל דרך הכלל מסתיימים תיקים מעין אלו בצו של"צ ללא הרשעה או מע"ת.

ו. קיימים אף תיקים שנסיבותיהם חמורות יותר, במסגרתם יוחסו לנאשמים עבירות אלימות אשר הסתיימו אף הם תוך ביטול הרשעה. (ראו לדוגמה: ת"פ 17412-03-16 שלום ת"א, מדינת ישראל נגד רותם לוי (15.2.2021), ת"פ 30946-01-23 שלום ירושלים, מדינת ישראל נגד לוט דזרד (11.4.2024), ת"פ 26865-10-14 שלום ירושלים, מדינת ישראל נגד היאם עאבד (10.7.2017), ת"פ 42553-11-21 שלום ירושלים, מדינת ישראל נגד רוואן אבו טיר (28.9.2023) עפ"ג 24211-12-16 מחוזי ירושלים, אנקונינה נגד מדינת ישראל (19.2.2021)).

ז. המלצת שירות המבחן הינה לסיום ההליך באי-הרשעה, ולנקוט כלפי הנאשם בענישה שיקומית הכוללת צו של"צ בהיקף של 140 שעות וזאת על מנת להימנע מפגיעה בעתידו התעסוקתי בתחום תיווך הנדל"ן.

ח. במהלך הדיון הוגש לעיוני מסמך ממשד המשפטים לפיו נוכח קיומו של התיק דנן, ובעניין בקשתו למתן רישיון לתיווך במקרקעין הוא מוזמן להשמיע טענותיו. לדברי בא כוחו בקשתו זו נדחתה בסופה, ואף ערעור שהגיש נדחה (ראו: נ/1). בעניין זה ראיתי להוסיף, כי בהתאם למסמך מופיעים שני רישומים, כאשר ביחס לתיק שבפניי, כתב האישום המתוקן בו הודה הנאשם שונה בתכלית ממסגרת העבירות המצוינות באותו מסמך. הנאשם הוסיף וציין בפניי, כי גם כאשר פנה בבקשה להוצאת אישור העסקה לעובדים בחברה שבבעלותו צוין בפניו, שככל ויורשע הוא לא יוכל לקבל את אישור ההעסקה.

25. סבורני, כי מכלול טעמים אלו, מאפשרים לאמץ את עמדת ההגנה המגובה בהמלצת שרות המבחן ולקבוע, כי עלה בידי הנאשם להוכיח כי הוא אכן עומד בתנאי הפסיקה המנחה בכל הנוגע לאפשרות לסיים את ההליך באי הרשעה נוכח החשש מפגיעה ממשית בתחום עיסוקו, לרבות קיומם של סיכויי שיקום ממשיים בעניינו, המצדיקים אף הם את ביטולה של ההרשעה.

26. אשר על-כן, אני מורה כדלקמן:

א. הרשעת הנאשם בדין מבוטלת, וההליך מסתיים באי-הרשעה, תוך קביעה שהנאשם ביצע עבירות של התנגדות למעצר לפי סעיף 47(א) לפקודה, והפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין.

ב. צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 150 שעות. תכנית של"צ תוגש לאישור בית המשפט בתוך 60 יום.

ג. התחייבות בסך 2000 ₪ להימנע מביצוע העבירות בהן נקבעה אשמתו בכתב האישום המתוקן וזאת למשך שנה מהיום. רשמתי את התחייבות הנאשם בפניי בעל פה.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן היום, י"ט כסלו תשפ"ה, 20 דצמבר 2024, במעמד הנוכחים.